

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра освіти та управління навчальним закладом

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«ЕВОЛЮЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕОРІЙ, КОНЦЕПЦІЙ ТА ПРАКТИК»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГА
(включаючи електронну пошту, робочий час / місцезнаходження тощо).

Викладач	Сущенко Тетяна Іванівна
Контактний телефон	+38(066)291-26-56 (viber)
E-mail:	t.su@ukr.net
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/message
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за графіком консультацій викладача (щосереди з 11.00 до 13.00), а. 323, головний корпус КПУ (за попередньою домовленістю) <i>Консультації off-line:</i> шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/message , viber

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Еволюція педагогічних теорій, концепцій та практик» є обов'язковою для аспірантів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Вихідним положенням даної дисципліни є формування в аспірантів наукового світогляду і наукової обґрунтованої позиції, що опирається на глибокі наукові педагогічні знання, теорії, концепції та термінологію, розширення знань про сучасні теорії і тенденції розвитку педагогічної науки, здатності їх аналізувати, використовувати у своїх дослідженнях, моделюванні педагогічного процесу.

Розуміння еволюції педагогічної думки сприяє формуванню у майбутніх докторів філософії історико-педагогічного мислення як важливого компонента загальної та професійної культури викладача, здатності бачити педагогічні факти й явища у їх розвитку, розуміти глибинні закономірності навчання, виховання і формування особистості. Засвоєння педагогічного досвіду людства дає можливість прогнозувати перспективи подальшого розвитку педагогічної науки і практики, розробки нових освітніх систем, педагогічних інновацій тощо.

Практична цінність отриманих здобувачами знань та компетентностей убачається в здатності кваліфіковано виконувати типові функції в будь-яких закладах формальної та неформальної освіти згідно сучасних традицій (уявлень) під час майбутньої професійної самореалізації та кар'єрного зростання.

Задекларованими формальними видами навчальних занять для майбутніх докторів філософії є лекції, практичні заняття та консультації з використанням елементів інноваційних освітніх технологій (інтерактивних, бінарних, квазіпрофесійних, проблемних тощо).

Практичні заняття передбачають активізацію пізнавальної діяльності здобувачів сучасними методами викладання.

Самостійна робота слухачів полягає в автономному засвоєнні навчального матеріалу у зручний час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без обов'язкової участі викладача, а також у підготовці до практичних занять. Консультації призначені для роз'яснення аспірантам теоретичних або практичних питань і відбуваються за згодою з викладачем в асинхронній або синхронній формі.

Семестровий контроль після завершення 1 семестру здійснюється у формі заліку.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна кількість годин – 90 год., у т. ч. 32 годин аудиторних занять і 58 годин самостійної роботи аспіранта. Кількість кредитів ECTS – 3.

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Практ.	
3	90	32	16	-	16	58

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – формування у майбутніх докторів філософії визначених складових інтегральної, загальної та специфічної компетентності в межах спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», змістовою основою яких є розуміння векторів розвитку педагогічної науки та осмислення теоретичних і практичних проблем виховання.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з імперативами фундаментальних педагогічних теорій та цінностями сучасної освіти і виховання (модуль 1);
- сформулювати цілісне уявлення у майбутніх докторів філософії про основні напрями розвитку освіти в Україні у XX-XXI ст. (модуль 2);
- ознайомити здобувачів вищої освіти з перспективними концепціями освітніх технологій в сучасній педагогіці (модуль 3).

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» пропонує дисципліну «Еволюція педагогічних теорій, концепцій та практик» як один із обов'язкових інструментів та компонентів досягнення здобувачами 3-го рівня вищої освіти інтегральної компетентності в спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, зокрема нижченаведених її складових.

загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу
- ЗК 2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК 3. Здатність до ефективного спілкування в міжнародному загальному, науковому і професійному середовищі.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність до експертної оцінки та надання консультацій з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

програмні результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу

ПРН 2. Демонструвати здатність до продукування нових ідей

ПРН 3. Демонструвати здатність до ефективного спілкування в міжнародному загальному, науковому і професійному середовищі.

ПРН 5. Демонструвати здатність до експертної оцінки та надання консультацій з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

Остаточне закріплення набутих діяльнісних та когнітивних компетентностей відбувається під час проходження педагогічної практики.

ПЛАН КУРСУ

Л - кількість лекційних годин

С – кількість годин для самостійної роботи

П - кількість практичних годин

Назва змістових модулів та тема	Л	С	П	Завдання для самостійної роботи
Модуль 1. Фундаменталізація сучасної теоретичної педагогіки				
Тема 1. Імперативи фундаментальних педагогічних теорій	4	7	4	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення 4. Рефлексія та пошук корисних в контексті дисертаційного дослідження ідей
Тема 2. Цінності сучасної освіти і виховання	2	11	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення 4. Рефлексія та пошук корисних в контексті дисертаційного дослідження ідей
Модуль 2. Історія української школи і педагогіки				
Тема 1. Школа і педагогіка України у ХХ ст.	2	11	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення 4. Рефлексія та пошук корисних в контексті дисертаційного дослідження ідей
Тема 2. Сучасні тенденції розвитку освіти	4	7	4	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до

незалежної України та їх порівняння з зарубіжними				практичного обговорення 4. Рефлексія та пошук корисних в контексті дисертаційного дослідження ідей
Модуль 3. Перспективні концепції в сучасній педагогіці				
Тема 1. Педагогічна ноетика як фундаментальна педагогічна теорія	2	11	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Виконання індивідуального завдання та підготовка до практичного обговорення: 4. Рефлексія та пошук корисних в контексті дисертаційного дослідження ідей
Тема 2. Освітня актуальність педагогічної акмеології	2	11	2	1. Перегляд лекційного матеріалу (20 хвилин) 2. Опрацювання нерозглянутих на лекції питань з використанням рекомендованої літератури та відеоматеріалу 3. Захист проекту 4. Рефлексія та пошук корисних в контексті дисертаційного дослідження ідей
Усього	16	58	16	

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Еволюція педагогічних теорій, концепцій та практик» використовуються підсумковий семестровий та поточний контроль.

Поточний контроль – здійснюється на практичних заняттях шляхом включеного спостереження викладачів за навчальною, навчально-професійною, квазіпрофесійною діяльністю здобувачів, під час якої фіксується ступінь вияву визначених компетентностей або їх складових. Зокрема це стосується інтенсивності та якості участі здобувачів в обговоренні питань, що стосуються сфери його наукових та освітньо-педагогічних інтересів, демонстрації ними власного авторитета, креативності, самодостатності, критичності мислення, добросовісності й відданості своїй справі, користуючись уніфікованими критеріями оцінювання (далі в таблиці «Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС).

За змістом, процедура контролю включає латентну перевірку ступеня засвоєння аспірантом навчального матеріалу, який охоплює тему лекційного та практичного заняття, але має особистісно зорієнтований, прозорий, фасилітуючий і коректний характер.

Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі захисту індивідуального проекту, що пов'язує наукову роботу здобувача з дисципліною шляхом визначення ступеня досягнення майбутнім доктором філософії запланованих результатів навчання, а саме складових інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей.

Для підсумкового оцінювання слухачів використовуються, як правило, останні практичні заняття, під час яких захищається індивідуальний проект (реферат), сутність якого полягає у демонстрації екстраполяції здобутих результатів навчання в практику науково-дослідної та професійної діяльності здобувача. При цьому, викладач обговорює підсумкову оцінку, надаючи факти та аргументи щодо ступеню сформованості визначених в дисципліні компетентностей у здобувача, зокрема знань, умінь, практичних навичок, ціннісних установок та способів мислення.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у

національну шкалу та шкалу ECTS. До нарахованих протягом семестру балів додаються результати підсумкового семестрового контролю.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Змістові модулі	Види контролю	Максимальний бал
Змістовий модуль 1		24
	Оцінка проявлених компетентностей по темі 1	12
	Оцінка проявлених компетентностей по темі 2	12
Змістовий модуль 2		24
	Оцінка проявлених компетентностей по темі 1	12
	Оцінка проявлених компетентностей по темі 2	12
Змістовий модуль 3		24
	Оцінка проявлених компетентностей по темі 1	12
	Оцінка проявлених компетентностей по темі 2	12
Захист проекту	Експертна оцінка	28
Підсумкова оцінка		100

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Якісні критерії оцінювання	Залік
90-100	A	Відмінно. Здобувач виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання та продукувати нові ідеї. Без допомоги науково-педагогічних працівників знаходить і аналізує необхідну інформацію, вміє її використовувати для вирішення практичних завдань, в тому числі й у нестандартних ситуаціях, переконливо та авторитетно аргументує думки, демонструє необхідні ціннісні установки, способи мислення та здібності	зараховано
82-89	B	Добре. Здобувач вільно володіє теоретичним матеріалом, демонструє здатність виконувати складні завдання в межах предметної галузі дисципліни з несуттєвими помилками, рефлексивно виправляючи їх. Виявляє помірну ініціативність та інноваційність, достатній ступінь самостійності під час обговорення та критичного аналізу навчального контенту, має сформовані ціннісні установки на його використання в подальшому у професійній діяльності та науковому дослідженні	зараховано
75-81	C	Добре. Здобувач добре володіє теоретичним матеріалом, демонструє здатність зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію за допомогою науково-педагогічних працівників, загалом самостійно застосовує теоретичний контент на практиці, контролює власну діяльність, виправляє помилки, з-поміж яких є суттєві. Здобувач добирає аргументи для підтвердження власних	

		гіпотетичних думок, але робить це не завжди переконливо та авторитетно, що свідчить про відсутність особистої впевненості в їх істинності або проблемах в ціннісно-мотиваційній сфері	
67-74	D	Задовільно. Здобувач здатен відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний контент, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих. Здобувач рідко демонструє наявність власного бачення з питань, що відносяться до предметної області дисципліни, не виявляє авторитетності й інноваційності під час обговорення, має невисокий ступінь самостійності в прогнозах на способи вирішення типових завдань професійної діяльності. Взагалі здобувач характеризується неостаточним усвідомленням сенсу навчального матеріалу для себе як педагога, а також для його майбутніх потенційних клієнтів, врахування потреб яких забезпечується даною дисципліною	зараховано
60-66	E	Задовільно. Здобувач володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, але значну частину його відтворює репродуктивно, без застосування переважаючої кількості власних ідей та експертних думок. Демонструє відсутність стійкої авторитетної інноваційної позиції, а висунуті аргументи не завжди є самостійними. Здобувач не завжди здатен вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери дисципліни з колегами або науковою спільнотою, має нечіткі ціннісні орієнтації, низький інтерес до використання отриманих знань під час подальшої професійно-педагогічної та наукової діяльності	
35-59	FX	Незадовільно. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу, демонструє низку авторитетності, відсутність інтересу до дисципліни та можливості використання її предметного змісту в своїй професійно-педагогічній та науково-педагогічній діяльності	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно. Здобувач володіє матеріалом дисципліни лише на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, демонструє відсутність зацікавленості у її вивченні або не усвідомлює її соціального та професійного значення	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Артемова Л. В. Історія педагогіки України: підручн. для пед. вузів. Київ: Либідь, 2006.
2. Зайченко І. В. Історія педагогіки. Книга І. Історія зарубіжної педагогіки. Київ: Видавничий дім «Слово», 2010. 624 с.
3. Лузан П. Г., Васюк О. В. Історія педагогіки та освіти в Україні: навчальний посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: ДАКККиМ, 2010. 296 с.

4. Сущенко Т. І., Самодумська О. Л., Баталкіна В. І., Дудчак Г. П. Еволюція особистісного фактора у професійній освіті: проблеми і пошуки. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол.: А. В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя, 2021. Т. 2. Вип. 79. С. 130-134. http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/79/part_2/24.pdf

5. Позашкільна педагогіка в добу пріоритету особистості. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол.: А. В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2020. Вип. 70. Т. 4. С. 18–23.

Допоміжна

6. Мосіяшенко В. А. Історія педагогіки України в особах: навч. посіб. для пед. вузів. Суми: ВТД «Університетська книга», 2005.

7. Онищенко В. Д. Фундаментальні педагогічні теорії: Монографія. Львів: Норма, 2014. 356 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/4941/1/onishenkowww.pdf>.

8. Становлення і розвиток науково-педагогічних шкіл: проблеми, досвід, перспективи: зб. наук. праць / за ред. В. Кременя, Т. Левовицького. Житомир Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2012. 692 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/106813/1/Книга%20НАУКОВИ%20ШКОЛИ.pdf>.

9. Васянович Г. П. Ноологія особистості: Навчальний посібник для студентів і викладачів. Львів: Сполом, 2012. 224 с.